Sklep internetowy a rejestracja w GIODO
FAQ

1. *Uruchamiam sklep internetowy, jeszcze nie ma klientów, ale ma przygotowaną na ich przyjęcie bazę. Czy powinien już coś zrobić względem GIODO?*

Tak. Zbiór danych powinien zostać zgłoszony do rejestracji Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych PRZED przyjęciem pierwszych wpisów do bazy.

2. *Wiem, że dane firm rejestrujących się w sklepie internetowym nie podlegają ochronie, a jeśli do danych firmy dojdzie imię, nazwisko, mail i prywatny telefon pracownika, który składa zamówienie?*

Dane identyfikujące firmy lub inne osoby prawne nie podlegają ochronie danych osobowych. Tym niemniej, zgodnie z orzecznictwem europejskim, podlegają takiej ochronie dane osobowe pracowników tych firm. Nawet zestaw danych zawierających tylko imię, nazwisko i telefon pracownika podlega ochronie.

3. *Podobno bazy danych do wystawiania faktur lub paragonów nie podlegają rejestracji w GIODO. Czy za takie dane można też uznać, wykorzystywane do wysyłki, informacje teleadresowe, które klienci pozostawiają w sklepie internetowym?*

Dane służące do wystawiania faktur i paragonów rzeczywiście nie podlegają rejestracji, ale chodzi wyłącznie o cele fakturowania. W związku z tym, jeżeli dane służą nie tylko dla celów fakturowania (czy wystawiania paragonów), ale także do wysyłki, nie podlegają niniejszemu wyłączeniu i stosuje się do nich przepisy ogólne o obowiązku rejestracji.

Mimo to, nie każda sprzedaż wysyłkowa musi powodować konieczność rejestracji bazy danych (patrz odpowiedź do punktu 9).

4. *Czy należy rozdzielać zgłoszenia do bazy danych, które są tylko wstępną rejestracją klienta (bez dokonywania jakiegokolwiek zakupu) i zgłoszenia niezbędne do sfinalizowania zamówienia?*

Należy rozdzielać takie zgłoszenia – w przypadku dobrowolnej rejestracji w sklepie przy okazji zakupu bądź na przyszłość, dane mogą być przechowywane do czasu wycofania przez klienta zgody na ich przetwarzanie.

W przypadku podania danych na potrzeby jednorazowego zrealizowania transakcji, dane powinny być usunięte niezwłocznie po jej sfinalizowaniu.

5. *Czy przy rejestracji w sklepie internetowym należy klientom przedstawić do zaakceptowania jakąś formułkę o możliwości wglądu do swoich danych lub ich usuwania?*

Administrator danych ma OBOWIĄZEK poinformowania osoby, której dane będą przetwarzane o:

- **adresie swojej siedziby i pełnej nazwie, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – o miejscu swojego zamieszkania oraz imieniu i nazwisku;**
- **celu zbierania danych, a w szczególności o znanych mu w czasie udzielania informacji lub przewidywanych odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych;**
- **prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania;**
- **dobrowolności albo obowiązku podania danych, a jeżeli taki obowiązek istnieje, o jego podstawie prawnej.**

Przykładowa klauzula informacyjna:

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 r. nr 101, poz. 926 ze zm.) informujemy, że:

- **administratorem danych osobowych jest XYZ sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie, ul. Długiej 1;**
- **dane osobowe przetwarzane będą w celu marketingu produktów i usług administratora danych i nie będą udostępniane innym odbiorcom;**
- **posiada Pani/Pan prawo dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania;**
- **podanie danych osobowych jest dobrowolne.**

Powyższa klauzula nie wymaga akceptacji przez klienta sklepu.

(Akceptacja jest jednak wymagana do koniecznego zazwyczaj wyrażenia przez klienta zgody na przetwarzanie danych osobowych w określonym celu. Wyrażenie zgody i obowiązek informacyjny to dwa, niezależne od siebie zagadnienia i w żadnym razie nie należy ich utożsamiać.)

6. *Czy bazy danych wykorzystywane w różnych niesklepowych usługach internetowych podlegają ochronie, a jeśli tak, to w jakich wariantach?*

   baza subskrybentów newslettera:
   - *imię, mail;*
   - *imię, nazwisko, mail (plus np. wiek, płeć, miasto zamieszkania);*

   baza forum dyskusyjnego lub portalu społecznościowego:
   - *zdjęcie, imię, mail;*
   - *zdjęcie, imię, nazwisko, mail (plus np. wiek, płeć, telefon, adres zamieszkania);*

   system kredytowo-pożyczkowy lub rekrutacyjny:
   - *pełne dane osobowe, PESEL, wysokość zarobków;*
   - *pełne dane osobowe, PESEL, wysokość zarobków, stan w rejestrach (skazanych, dłużników itp. oraz np. historia zawodowa i edukacyjna).*

Wszystkie powyższe warianty zawierają lub mogą zawierać podlegające ochronie dane osobowe – zaleca się postępowanie z nimi jak z danymi osobowymi.

Sam adres e-mail, zgodnie z orzecznictwem, może niekiedy zawierać dane osobowe podlegające ochronie. Należałoby więc zabezpieczyć się przed związanym z tym potencjalnym ryzykiem.

Wszystkie warianty zawierają dane osobowe podlegające ochronie, przy czym punkt „system kredytowo-pożyczkowy lub rekrutacyjny" zawiera dane osobowe tzw. „wrażliwe" (które wymagają szczególnej ochrony).

7. *Jaki jest tryb zawiadomienia osób, które zarejestrowały się w bazie, o tym, że właśnie tego dokonały?*

Zawiadomienie po zarejestrowaniu się klienta nie wchodzi w skład obowiązku informacyjnego administratora danych.

Jeżeli obowiązek informacyjny został zrealizowany wcześniej, treść wysyłanego potwierdzenia może być dowolna, gdyż potwierdzenie takie nie jest w ogóle wymagane z punktu widzenia ochrony danych osobowych. Jeżeli zaś obowiązek informacyjny nie został spełniony wcześniej, treść również jest dowolna z tym, że wskazane byłoby zawrzeć w niej informacje pozwalające spełnić obowiązek informacyjny (patrz punkt 5).

8. Jaki powinien być t*ryb zawiadomienia osób znajdujących się w bazie o przekazaniu bazy innemu podmiotowi (np. sprzedaż sklepu internetowego innej firmie) albo zmianie adresu sklepu internetowego (ktoś się rejestrował w abc.pl, a nagle staje się też zarejestrowanym użytkownikiem pod xyz.pl)?*

W przypadku przekazania bazy innemu podmiotowi, należy ponownie poinformować o:
- **adresie siedziby i pełnej nazwie tego podmiotu, a w przypadku gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – o miejscu zamieszkania oraz imieniu i nazwisku tej osoby,**
- **celu i zakresie zbierania danych, a w szczególności o odbiorcach lub kategoriach odbiorców danych, oraz o**
- **prawie dostępu do treści swoich danych oraz ich poprawiania.**

Dodatkowo, należy wskazać podmiot, od którego pochodzą dane (nazwę poprzedniej firmy) oraz pouczyć osobę, której dane mają być przetwarzane o przysługujących jej tzw. uprawnieniach kontrolnych z art. 32 ust. 1 pkt 7 i 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych.

Zawiadomienie powinno być indywidualne (nie w formie ogłoszenia).

Należy przy tym zauważyć, że powyższe stwierdzenia odnoszą się do sytuacji przekazania danych innemu podmiotowi, natomiast odrębny tryb stosuje się do tzw. udostępniania danych (patrz punkt 10).

W ustawach i w orzecznictwie brakuje wskazań dotyczących obowiązków administratora danych w sytuacji, kiedy następuje tylko zmiana adresu internetowego sklepu – np. z abc.pl na xyz.pl (lub dodanie kolejnego adresu – np. abc.com.pl). Wydaje się, że

skoro podmiot – administrator danych – pozostaje ten sam, wskazana wyżej procedura nie obowiązuje. Warto jednak powiadomić osoby zarejestrowane w bazie o zmianie adresu, jako że może to mieć wpływ na wykonywanie przez nich prawa dostępu do danych i do ich poprawiania.

9. *Jak długo można przechowywać dane osobowe, a w szczególności – czy można je przechowywać „w nieskończoność”?*

Teoretycznie „w nieskończoność” można przechowywać dane objęte zgodą na przetwarzanie wyrażoną przez osobę, której te dane dotyczą. Ograniczeniem jest jednak to, że dane mogą być przetwarzane jedynie do momentu, w którym cel ich przetwarzania zostanie zrealizowany lub przestanie istnieć.

Bazy danych mogą być przetwarzane do zrealizowania rzeczywistego celu przetwarzania. Cel ten stanowi zarazem podstawę prawną dokonywania czynności przetwarzania i w przypadku, gdy się zdezaktualizuje, dane osobowe powinny być usunięte lub zanonimizowane.

Przetwarzanie danych dla celów zrealizowania określonej transakcji, które byłyby usuwane lub anonimizowane* niezwłocznie po dokonaniu transakcji nie wymaga rejestracji w GIODO.

*** Anonimizacja oznacza usunięcie wszelkich danych, które mogą wskazywać na konkretną osobę i pozostawienie np. tylko numeru zamówienia, nazwy towaru i ceny.**

10. *Kto może mieć dostęp do danych klientów mojego sklepu?*

Dostęp do danych może mieć administrator danych oraz osoby upoważnione przez niego do przetwarzania danych.

Pomijając tzw. przekazanie danych (patrz punkt 8), dane osobowe mogą być udostępnione podmiotom zewnętrznym wyłącznie, gdy odbywa się to w ramach celu przetwarzania danych (z reguły wymagane jest wyrażenie przez klienta zgody na przetwarzanie danych w celu obejmującym ich udostępnianie).

11. *Czy są procedury postępowania z bazami danych w sytuacjach problemowych (np. podejrzenie, że osoby niepowołane uzyskały dostęp do bazy, baza uległa częściowemu lub całkowitemu zniszczeniu, omyłkowo przekazano jednemu z klientów dane drugiego)?*

Baza całkowicie bądź częściowo zniszczona lub zmodyfikowana w sposób nieautoryzowany, która nie daje gwarancji swojej integralności, nie może być dalej w jakikolwiek sposób przetwarzana. Wolno natomiast używać kompletnej bazy danych przywróconej z kopii zapasowej.

W przypadku omyłkowego przekazania danych innej osobie brak jest wytycznych dotyczących trybu postępowania administratora danych.

Należy liczyć się z tym, że odpowiedzialność za zabezpieczenie przed dostępem do bazy danych osób niepowołanych spoczywa na administratorze danych. W takich wypadkach administrator danych może być narażony na odpowiedzialność karną z przepisów art. 51 i 52 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych. Dodatkowo w grę może wchodzić cywilnoprawna odpowiedzialność odszkodowawcza administratora danych. Z kolei osobie, która nie będąc do tego uprawnioną uzyskała dostęp do bazy danych, może grozić odpowiedzialność karna z art. 267 i 268 ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.).

12. *Jak, od strony zabezpieczeń i rozwiązań technicznych, powinny być przechowywane i przetwarzane dane osobowe?*

Odnośnie zabezpieczeń antywłamaniowych, przeciwpożarowych, stałego numeru IP itp. – nie ma w tym zakresie obowiązków wynikających z powszechnie obowiązującego prawa. O konieczności zastosowania takich czy innych środków decyduje według swojego uznania administrator danych, który jest zobowiązany do zapewnienia bezpieczeństwa zbiorom danych osobowych.

Niezależnie od wielkości bazy danych (mała czy duża) i od celu przetwarzania danych osobowych (fakturowanie, funkcjonowanie portalu społecznościowego itd.), wymogi bezpieczeństwa ustalane są wg kryteriów podanych w poniższej tabeli.

Warunki techniczne systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych

	wymagany poziom bezpieczeństwa	serwer wirtualny lub dedykowany w dowolnej firmie hostingowej*	umowa powierzenia przetwarzania danych zewnętrznemu podmiotowi	UPS, antywirus, kontrola dostępu do danych (logi), regularnie tworzone kopie zapasowe	firewall	kryptograficzna ochrona uwierzytelnienia (SSL)**
system informatyczny, na którym przechowywane są dane osobowe nie ma dostępu do sieci publicznej (internetu)	podstawowy	możliwy	możliwa	konieczne	niekonieczny	niekonieczna
system jw., ale przetwarzający także „dane wrażliwe”	podwyższony	możliwy	możliwa	konieczne	niekonieczny	niekonieczna
system informatyczny połączony z internetem	wysoki	możliwy	możliwa	konieczne	konieczny	konieczna

*** Zawsze jednak konieczne jest odpowiednie zabezpieczenie przed zmianami bez upoważnienia lub zniszczeniem przez hostingodawcę.**
Każdą bazy danych osobowych można też utrzymywać na serwerze własnym, z uwzględnieniem wymogów dotyczących bezpieczeństwa.

**** Nieważne, który z wariantów protokołu SSL będzie użyty, ponieważ każdy z nich spełnia wymóg „ochrony kryptograficznej”, a wybór jednego z nich zależy tylko od wymagań (np. ochrony transakcji) związanych z funkcjonowaniem systemu.**

* * *

Akty prawne:

- **Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych, tekst jednolity: Dz. U. 2002 r. Nr 101 poz. 926** (Ostatnia nowelizacja ustawy o ochronie danych osobowych miała miejsce w 2007 r. Większe zmiany w zasadach ochrony danych osobowych mogą nastąpić w latach 2013–2014, w związku z planowanym na jesień 2011 pracami nad nową dyrektywą europejską.)
- **Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r., w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych, Dz. U. z 2004 r. Nr 100, poz. 1024.**

Warto przeczytać również:

- *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, J. Barta, R. Markiewicz, P. Fajgielski, LEX 2007;
- *Outsourcing danych osobowych w działalności przedsiębiorstw*, A. Krasuski, LexisNexis 2010;
- Informacje na stronach www.giodo.gov.pl – w zakresie przyjętej praktyki interpretacji przepisów.